

Warszawa, dnia 25 maja 2021

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

Znak sprawy: DHZ.zch.870.6.2021

**Pan
Witold Kowalewski
Starosta Suwalski**

Szanowny Panie Starosto,

w odpowiedzi na pismo z 19 maja br. znak ORG.0003.1.2021 w sprawie nowych regulacji prawnych dotyczących afrykańskiego pomoru świń (ASF) uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

Stan prawny w zakresie zwalczania afrykańskiego pomoru świń (ASF) uległ zmianie w związku z konsolidacją podstawowych przepisów o zwalczaniu chorób zwierząt w jednym rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 z dnia 9 marca 2016 r. w *sprawie przenośnych chorób zwierząt oraz zmieniającym i uchylającym niektóre akty w dziedzinie zdrowia zwierząt („Prawo o zdrowiu zwierząt”)* mającym bezpośrednie zastosowanie we wszystkich państwach członkowskich UE, w tym w odniesieniu do podmiotów prowadzących działalność w zakresie regulowanym nowym rozporządzeniem. Co do zasady bezpośrednio i wprost obowiązują lub będą obowiązywać także akty delegowane i wykonawcze Komisji Europejskiej uzupełniające lub uszczegółowiające przepisy przedmiotowego rozporządzenia.

Zgodnie z ww. rozporządzeniem Komisja Europejska ma możliwość ustanowienia, w drodze aktów wykonawczych środków szczególnych w zakresie zwalczania chorób, kierując się aktualną sytuacją epizootyczną dla danej choroby.

Takie środki zostały wprowadzone rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2021/605 z dnia 7 kwietnia 2021 r. *ustanawiające szczególne środki zwalczania afrykańskiego pomoru świń* (Dz. Urz. UE L 129 z 15.04.2021 r., str. 1), które ustanawia na określony czas środki szczególne w odniesieniu do afrykańskiego pomoru świń, które mają być stosowane przez państwa członkowskie, dotknięte tą chorobą, na których terytorium występują obszary objęte ograniczeniami I, II lub III wymienione w załączniku I do ww. rozporządzenia. Stosowanie przedmiotowego rozporządzenia rozpoczęło się z dniem 21 kwietnia 2021 r. (nie przewidziano w tym zakresie okresu przejściowego).

Z uwagi na powyższe na poziomie przepisów krajowych nie istnieje możliwość przyjęcia odmiennych od objętych ww. regulacją rozwiązań, w tym rozłożenia w czasie obowiązywania nowych przepisów prawa.

Należy jednak zauważyć, że powyższe przepisy Unii Europejskiej wprowadzają kilka ułatwień w zakresie możliwości przemieszczania świń z gospodarstw zlokalizowanych w obszarach występowania ASF poza te strefy, przy spełnieniu określonych wymagań.

Do ważniejszych zmian należy zaliczyć:

- rezygnację z obowiązkowych badań laboratoryjnych krwi świń na obszarach cyrkulacji wirusa ASF u dzików lub świń,
- brak konieczności kontroli wszystkich gospodarstw w promieniu 3 km od gospodarstwa, z którego świnię przemieszczane mają być poza obszar, gdzie stwierdzone są ogniska ASF u świń,
- w przyszłości – możliwość z rezygnacji z badania klinicznego świń na 24 h przed wysyłką z gospodarstwa.

Ponadto, wymagania weterynaryjne wprowadzone rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2021/605 oparte są, co do zasady, na dotychczas obowiązujących przepisach prawa i w większości są analogiczne z obowiązującymi do tej pory wymaganiami bioasekuracyjnymi, za wyjątkiem wprowadzenia wymogu:

- ogrodzenia pomieszczeń, gdzie utrzymywane są świnię oraz budynków gdzie przechowywana jest pasza i ściółka,
- posiadania planu bioasekuracji zatwierdzonego przez właściwy organ, zawierającego opis podstawowych czynności jakie podejmuje się w gospodarstwie w celu ochrony przed wnikaniem wirusa ASF.

Przy czym, w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (PROW 2014–2020) już od 2017 r. przewidziano pomoc dla producentów świń na inwestycje zabezpieczające gospodarstwo przed przedostaniem się wirusa ASF w ramach poddziałania 5.1. „Wsparcie inwestycji w środki zapobiegawcze, których celem jest ograniczenie skutków prawdopodobnych klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof”.

Przedmiotowa pomoc jest przyznawana jest na podstawie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lipca 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Inwestycje zapobiegające zniszczeniu potencjału produkcji rolnej” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w środki zapobiegawcze, których celem jest ograniczenie skutków prawdopodobnych klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 223, z późn. zm.).

Zakres kosztów kwalifikowalnych obejmuje m.in. wykonanie ogrodzenia, które otoczy chlewnię wraz z terenem koniecznym do obsługi świń, w tym miejsca, w których składuje się paszę, ściółkę oraz sprzęt do obsługi świń.

Z kolei wymagania, które muszą znaleźć się w planie są z reguły wymaganiami o charakterze organizacyjnym, mającymi na celu odpowiednie rozplanowanie pracy oraz przygotowanie określonych

procedur i instrukcji dla danego gospodarstwa i, co do zasady, nie powinny powodować dodatkowych kosztów obciążających rolników.

Równocześnie Główny Lekarz Weterynarii odpowiedzialny za kontrole wprowadzonych wymagań współpracuje ze związkami reprezentującymi hodowców świń oraz przetwórców mięsa wieprzowego, skupionymi wokół „Branżowego Porozumienia ds. Walki z ASF”, w celu wypracowania najbardziej optymalnych rozwiązań dotyczących wdrożenia nowych wymogów.

Zostały także opracowane wzory dokumentów pomocne we wdrażaniu nowych norm, w szczególności dla mniejszych hodowców świń oraz kontrolujących lekarzy weterynarii.

Przekazane zostaną także dalsze dokumenty stanowiące uzupełnienie procedur i wytycznych Głównego Lekarza Weterynarii w odniesieniu do egzekwowania nowych wymagań, co powinno ułatwić spełnienie wymagań przyjętych w powyższym rozporządzeniu. Równocześnie w części zmienione zostaną także odpowiednie przepisy krajowe.

Szczegółowe informacje w zakresie wsparcia finansowego przewidzianego dla producentów świń na inwestycje i urządzenia służące bioasekuracji można uzyskać w oddziałach regionalnych lub biurach powiatowych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Z poważaniem

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Anna Gembicka
Sekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/